

Extra les | Opbouwen van een toekomst

Overzicht lesopbouw en activiteiten

In deze extra les bestaat het onderdeel 'Praten' uit vijf deelthema's, samengevat in deze vijf vragen van de voormalig asielzoekers:

1. Wat is echt thuiskomen voor ons?
2. Wat willen wij?
3. Wat hebben wij nodig om een goede toekomst op te bouwen?
4. Hoe ziet onze toekomst eruit?
5. Wat zijn de gevolgen van alles wat we hebben meegemaakt?

Bij elke vraag hoort een filmfragment. Vindt u dat te veel? Kies er dan voor om minder deelthema's aan de orde te stellen.

Ik begrijp dat het voor voormalig asielzoekerskinderen extra moeilijk is om een toekomst in Nederland op te bouwen. Ik kan dit meevoelen en in verband brengen met mijn eigen toekomstdromen.

Lesonderdeel	Naam activiteit	Inhoud	Nodig
Praten	1. Film kijken: 'Ariunsanaa', gesprek met woordweb	Ariunsanaa uit Binnen-Mongolië blikt terug op haar tijd als jonge asielzoeker en kijkt vooruit	
	2. Film kijken: 'Tarin' en gesprek	Tarin uit Afghanistan laat zien dat hij keihard aan zijn toekomst heeft gewerkt	
	Extra: Film kijken: 'Pariya' en gesprek	Pariya uit Iran praat over haar gevoel vroeger en nu	
	3. Film kijken: 'Pariya' en gesprek	Pariya uit Iran laat zien welke problemen ze moet overwinnen	
	4. Film kijken: 'Future' en gesprek	Nikola Jevric vertelt hoe zijn toekomst er nu uitziet	
	5. Film kijken: 'Ariunsanaa' en gesprek	Ariunsanaa over welke effecten haar verleden heeft op haar identiteit en die van haar zoon	
Samenwerken	Zelf filmpjes maken (4)	Duo's maken een filmpje over hun toekomstdromen	Mobiele telefoon
	Extra: Onze toekomstdromen voor asielzoekers/vluchtelingen	Groepjes maken samen één groepsschilderij	Papier en schildermateriaal (eventueel ook oude kranten)
Onderzoeken	Film kijken: 'Adelaide'	Onderzoek doen naar Rwanda, het thuisland van Adelaide	Computers met internetverbinding
Wat hebben we geleerd?	Wat hebben we geleerd?	Activiteiten om de totale lessenserie te evalueren	A4-papier en pennen

Praten

1. Wat is echt thuiskomen voor ons?

Bekijk dit filmfragment over Ariunsanaa die als jong kind vanuit Binnen-Mongolië naar Nederland is gevlucht. We zien haar nu op volwassen leeftijd bij Nederlandse mensen die haar drie jaar lang hebben opgevangen vroeger. Ze blikt terug op die tijd én kijkt vooruit.

Start film: Ariunsanaa

- + Geef vooraf deze kijkvraag mee aan de leerlingen: 'Wat zegt Ariunsanaa over ergens thuis zijn?' ('Nu ik een eigen huis heb, kan ik pas eindelijk zeggen: nu kan niemand me meer de deur wijzen!')
- + Maak na het kijken een woordweb op het bord met behulp van de antwoorden op de kijkvraag.
- + Bespreek alle antwoorden. Welk woord past goed bij 'thuiskomen' of 'je ergens thuis voelen'? (veiligheid)
- + Kom terug op de activiteit uit les 3 over veiligheid ('Veiligheidsborden'). Heeft u deze opdracht niet gedaan? Dan kunt u die nu doen of die als volgt kort bespreken: in duo's denken de leerlingen na over de vraag: 'Tegen welke problemen kun je aanlopen als je je nergens thuis voelt?' Geef hiervoor vijf minuten de tijd en bespreek de antwoorden kort in een klassikaal gesprek. Vraag ook wat 'thuiskomen' voor de leerlingen zelf betekent.

2. Wat willen wij?

Start film: Tarin

Bekijk het hele filmpje over Tarin uit Afghanistan. Tarin zegt hierin dat zijn ouders alles hebben opgeofferd om naar Nederland te komen. Tarin wil zijn ouders niet teleurstellen en heeft hard aan zijn toekomst gewerkt. Dat is gelukt. Met steun van onder andere zijn juf Kitty die oog voor zijn problemen had.

- + Laat de leerlingen klassikaal of in groepjes drie vragen bedenken die ze graag aan Tarin willen stellen. Let op: elke vraag moet beginnen met: 'Tarin, wat wil jij...?'
- + Klaar? Bespreek een aantal vragen en laat de leerlingen op basis van wat ze in de film over Tarin gezien hebben een antwoord op die vragen geven.

Extra: film Pariya

Start film: Pariya

In dit fragment doet Pariya uit Iran uitspraken over hoe ze zich voelde toen ze als asielzoeker naar Nederland kwam en hoe ze zich nu als volwassen vrouw van 22 voelt. ('Ik was gekwetst op een leeftijd waarop dat niet zou hebben mogen gebeuren.' En: 'Ik ben nu krachtig. Daar ben ik Nederland dankbaar voor.')

Gesprek

- + Welke woorden gebruikt Pariya om iets over haar gevoel te zeggen?
- + Wat betekenen die woorden voor Pariya, denk je?

3. Wat hebben wij nodig om een goede toekomst op te bouwen?

- + Bespreek met de leerlingen wat zij denken dat nodig is om een goede toekomst op te bouwen. Laat ze hierop spontaan reageren. Help eventueel met steekwoorden als: thuissituatie, geestelijke en lichamelijke gezondheid, opleiding, steun van anderen en betrouwbare vrienden.
- + Start nu het fragment over Pariya en geef deze kijkvraag mee: 'Welke problemen komt Pariya tegen als ze aan haar toekomst wil werken?'

Start film: Pariya

We zien opnieuw Pariya uit Iran. Ze doet een studie tandheelkunde en volgt die ook met succes. Werken aan haar toekomst gaat echter niet vanzelf. Pariya kampt, net als zoveel andere jonge vluchtelingen, met trauma's. Die moeten eerst verwerkt worden om aan een goede toekomst te kunnen werken. Pariya is op haar 22e hulp gaan zoeken bij een psycholoog.

- + Bespreek de kijkvraag. Welk antwoord kunnen de leerlingen nu geven op de vraag wat Pariya (en andere asielzoekers) nodig hebben om een goede toekomst op te bouwen?
- + Doet u 'extra' niet? Vat dan dit deelthema eventueel als volgt samen:

Voor een goede toekomst is het nodig dat je...

- trauma's hebt verwerkt;
- zekerheid hebt of je een vaste woon- en verblijfplaats hebt;
- je veilig voelt;
- 'baas' bent over je eigen toekomst;
- voldoende hulp krijgt van mensen uit je omgeving;
- gezien en gehoord wordt.

4. Hoe ziet onze toekomst eruit?

- + Bespreek vooraf deze vragen:
 - 'Je hoort straks in het filmpje Nikola zeggen dat muziek hem gered heeft'. Op welke manier kan muziek iemand redden, denk je?'
 - Wat heeft dit 'redden' te maken met een goede toekomst, denk je?'

Start film: Future

We sluiten de serie fragmenten over de familie Jevric af met Nikola die vertelt over hoe zijn toekomst er nu uitziet. Hij heeft tegenwoordig zijn eigen muziekstudio.

- + Kom terug op de vragen die u vooraf met de leerlingen heeft besproken maar nu in relatie tot Nikola. Hoe had het leven van Nikola er misschien uit gezien als hij niet de steun van muziek had ervaren? Je kunt door iets of iemand gered worden als het gaat over een goede toekomst. Wat zegt jou dit?

5. Wat zijn de gevolgen van alles wat we hebben meegemaakt?

Het moeten vluchten uit je geboorteland, de jarenlange onzekerheid of je wel of niet in Nederland kunt blijven, het gevoel van onveiligheid, de trauma's, het gebrek aan zelfvertrouwen... al die ernstige zaken hebben natuurlijk gevolgen voor de levens van jonge asielzoekers. In dit deel-thema ontdekken de leerlingen welke gevolgen dit heeft voor de ontwikkeling van hun identiteit; de ontwikkeling van wie ze zijn en hoe ze in het leven staan.

Start film: Ariunsanaa

De leerlingen maakten in het eerste filmpje van deze les al kennis met Ariunsanaa uit Mongolië. Ze bekijken nu het laatste deel van het filmpje over haar.

Gesprek

- + Wat zegt de man van Ariunsanaa over zijn identiteit?
- + Wat zegt Ariunsanaa over de identiteit van haar oudste zoon?
- + Wat zegt Ariunsanaa eigenlijk als ze vertelt: 'Ik voel nog steeds het stempel 'asielzoeker'. Wat voelt ze daarbij, denk je?
- + Wat voel jij als je je niet geaccepteerd voelt? Wat doe je dan?

Let op: niet elke voormalig asielzoeker heeft natuurlijk dezelfde gedachten over zijn of haar identiteit. Zo zegt Aristide uit Ruanda (in een filmpje dat de leerlingen niet gezien hebben) dat hij zich meer Nederlander voelt dan Rwandees.

Samenwerken

Zelf filmpjes maken (4) – duo's

Geef nu de opdracht voor het maken van deel 4 (slot) van de filmpjes die de leerlingen zelf in duo's maken tijdens deze lessenserie: maak een filmpje over je toekomstdroom. Gebruik hiervoor eventueel de resultaten van het interview. Laat in het filmpje het beroep zien dat je later wil uitoefenen en wat ervoor nodig is om die droom te bereiken. Laat ook zien waarom je gelukkig denkt te worden in dat beroep.

Tip

Laat de leerlingen kleding dragen (of één kenmerkend kledingstuk) die dat beroep typeert. Ook attributen zijn leuk om in beeld te brengen, evenals de omgeving waarin het beroep wordt uitgeoefend.

Extra

Onze toekomstdromen voor asielzoekers/vluchtelingen.

Maak verschillende groepjes (3 à 4 leerlingen). Elk groepje maakt een deel van een schilderij waarin ze hun toekomstdroom voor asielzoekers en vluchtelingen verbeelden. Dat kunnen abstracte beelden zijn maar ook heel realistische. Bereid dit eventueel in een klassikaal gesprek voor door kort te brainstormen over welke beelden en kleuren bij de leerlingen naar boven komen. Ze kunnen er ook woorden in verwerken of krantenkoppen.

De groepjes zorgen er onderling voor dat de afzonderlijke delen van het schilderij op elkaar aansluiten. Het makkelijkste is één horizontaal schilderij van allemaal losse onderdelen. Meer uitdagend is een vierkant schilderij, zodat de groepjes meer rekening moeten houden met de aansluitingen.

Onderzoeken

Bekijk het korte filmpje 'Adelaide'.

Adelaide komt vanuit Rwanda naar Nederland. Zij heeft rechten gestudeerd in Groningen en werkt nu als recruiter. Ze werft dus personeel voor bedrijven en voelt zich Nederlander.

Laat leerlingen relevante informatie opzoeken over Rwanda, de burgeroorlogen en de politieke situatie daar en wat deze informatie te maken heeft met de vlucht van Adelaide uit Rwanda naar Nederland.

Geef de volgende zoekwoorden:

Rwanda kaart Afrika - Rwanda burgeroorlog – Rwanda NPO kennis.

Wat hebben we geleerd?

Deze keer evalueert u niet de opbrengst van één les, maar van het totaal van deze lessenserie. U checkt met deze activiteit wat de leerlingen het meest is bijgebleven (Loop rond en vraag) en waarom deze leeropbrengst belangrijk is om een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan democratisch en actief burgerschap (Groepsgesprek).

Loop rond en vraag

Elke leerling schrijft kort op een A4-tje wat hem of haar het meest is bijgebleven van de lessen. Klaar? Dan lopen ze vrij door de ruimte met dit A4-tje. Ze proberen in tien minuten tijd vijf verschillende medeleerlingen te spreken. De leerlingen die elkaar telkens een op een aanspreken krijgen elk één minuut om vragen over wat er op hun A4-tje staat te beantwoorden. U leidt dit evaluatiespel door na één minuut te zeggen 'Wissel' en na twee minuten: 'Lopen'. Zodra nieuwe duo's elkaar weer gevonden hebben, herhaalt u dit (in totaal dus vijf keer).

Groepsgesprek

Bespreek in de kring de ervaringen en uitkomsten van de activiteit 'Loop rond en vraag'. De kernvraag daarna is: 'Waarom is wat jullie geleerd hebben belangrijk voor jezelf, voor asielzoekers/vluchtelingen en onze samenleving?'